

АНАЛІЗ СТАНУ РИНКУ КОНСАЛТИНГОВИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ

Студентка гр. М-11 Пашенко Я.Ю.

Важливою сферою діяльності суб'єктів підприємницького бізнесу є консалтинг, який є особливим видом послуг з необмеженою сферою застосування. Консалтингова послуга – це інтелектуальний продукт, що залишається у володінні клієнта після завершення консультування. Консалтингові фірми надають послуги з дослідження, оцінювання, прогнозування процесів і явищ, моделювання поведінки клієнтів у певних ситуаціях тощо.

Інтерес наукової спільноти та професійних управлінців до проблематики становлення і розвитку консалтингу в Україні пояснюється значним потенціалом управлінського консультування, роллю яку відіграє дана галузь в економіці провідних країн світу у забезпеченні їх конкурентоздатності. Зрозуміло, що історія розвитку консультування та трансформація його впливу на розвиток економічних систем мікро-, мезо- та макrorівню, вимагають перегляду традиційного підходу до визначення управлінського консультування як професійної допомоги підприємства у сфері розв'язання їх управлінських проблем.

Відмінні риси консалтингової послуги:

- унікальність кожної послуги;
- складність кількісного виміру товару та переваг споживача;
- безпосередня залежність якості консалтингової послуги від особистої майстерності консультантів;
- неможливість реалізації товару у завершній формі без наявності індивідуального споживача;
- удавана невідчутність послуги, що пропонується.

Етапи становлення ринку консалтингових послуг:

- 1 етап (1990–1995 рр.): зародження ринку з появою транснаціональних компаній;
- 2 етап (1995–2000 рр.): становлення національного професійного консалтингу, поява українських фірм;
- 3 етап (2000–2005 рр.): сегментація ринку та зростання національного професійного консалтингу;
- 4 етап (2005–2012 рр.): інтеграція українського консалтингу у глобальний ринок.

Традиційно ринок управлінського консультування сегментують за такими ознаками:

- 1) функціональним призначенням консалтингового продукту;
- 2) галузевою приналежністю консалтингових послуг;
- 3) географічним положенням консалтингових компаній.

Експертні оцінки кількісних параметрів ринку управлінського консультування в Україні були оприлюднені дослідниками Рейтингової агенції «Експерт – Рейтинг», які визначили його обсяг на рівні 170 млн. дол. США. Вагомий вплив на розвиток управлінського консультування в певних регіонах і країнах здійснюють такі чинники, як рівень і темпи економічного зростання країни, структура її економіки та виробництва, особливості державного управління та регуляторної політики, а також специфіка національної та управлінської культури.

Прагнення забезпечити прозорість, достовірність інформаційної підтримки прийняття рішень зумовило значний попит на послуги інформаційного консалтингу, які в структурі ринку консалтингових послуг в Україні складають 21%. Разом з тим, з боку вітчизняних компаній простежується стійка тенденція зростання зацікавленості продуктами фінансового і стратегічного консультування, на які сьогодні приходиться відповідно 17% та 13% загального ринку консультування. Прагнення підвищити свою продуктивність сприяло залученню вітчизняними підприємствами і компаніями консультантів з питань управління персоналом та операційного менеджменту (відповідно 18% і 8% в структурі консалтингових послуг).

Проблеми консалтингових послуг України:

- 1) низька поінформованість потенційних клієнтів про консалтинг;
- 2) нерозуміння його важливості у бізнесі, недовіра до консалтингу;
- 3) низька активність професійних об'єднань, невисокий рівень інтеграції українських консалтингових компаній в міжнародні об'єднання;
- 4) низький рівень платоспроможності підприємців;
- 5) кваліфікований персонал.

Перспективи розвитку:

- 1) збільшення об'єму ринку;
- 2) збільшення частки українських компаній у наданні послуг;
- 3) покращення якості послуг;
- 4) вихід українських компаній на іноземні ринки.

Серед перспективних напрямків консалтингової співпраці у майбутньому мають стати кросфункціональні сфери управлінського консультування.

Науковий керівник: доц. Лукаш О.А.

Економічні проблеми сталого розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф. (м. Суми, 24–26 квітня 2013 р.): у 4 т. / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми: Сумський державний університет, 2013. – Т. 3. – С. 222–224.